II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. balandžio 13 d.

dėl naminiams ir laukiniams paukščiams skirtų paukščių gripo stebėsenos programų įgyvendinimo valstybėse narėse ir iš dalies keičiantis Sprendimą 2004/450/EB

(pranešta dokumentu Nr. C(2007) 1554)

(2007/268/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1990 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimą 90/424/EEB dėl išlaidų veterinarijos srityje [1], ypač į jo 24 straipsnio 2 dalies ketvirtą pastraipą ir 10 straipsnį,

atsižvelgdama į 2005 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvą 2005/94/EB dėl paukščių gripo kontrolės Bendrijoje priemonių ir panaikinančią Direktyvą 92/40/EEB [2], ypač į jos 4 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) 1990 m. birželio 26 d. Sprendime 90/424/EEB dėl išlaidų veterinarijos srityje yra nustatytos procedūros, reglamentuojančios Bendrijos finansinės paramos gyvūnų ligų likvidavimo, kontrolės ir stebėsenos programoms teikimą.

(2) Sprendime 90/424/EEB su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/53/EB [3], nustatyta, kad Bendrijos finansinė parama valstybėms narėms gali būti suteikta toms ligos likvidavimo priemonėms, kurias valstybės narės vykdo kovodamos su mažai patogeniško paukščių gripo (MPPG) viruso štamais, galinčiais mutuoti į labai patogenišką paukščių gripą (LPPG). Be to, Sprendimo 90/424/EEB 24 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta, kad valstybės narės kasmet ne vėliau kaip iki balandžio 30 d. turi pateikti Komisijai metines arba daugiametes programas, kurioms jos nori gauti Bendrijos finansinę paramą.

(3) 1992 m. gegužės 19 d. Tarybos direktyvoje 92/40/EEB, nustatančioje Bendrijos paukščių gripo kontrolės priemones [4], yra apibrėžtos Bendrijos kontrolės priemonės labai patogeniško paukščių gripo (LPPG) protrūkiui tarp naminių paukščių kontroliuoti. Tačiau joje nenumatyta nei H5 ir H7 potipių mažai patogeniško paukščių gripo (MPPG) kontrolė, nei nuolatinė naminiams ir laukiniams paukščiams taikoma šios ligos stebėsena.

(4) Nuo 2002 m. valstybės narės vykdo privalomuosius paukščių gripo tyrimus tarp naminių paukščių, kasmet pateikdamos Komisijai stebėsenos programas, kaip numatyta Komisijos sprendimuose 2002/649/EB [5], 2004/111/EB [6], 2005/464/EB [7] ir 2006/101/EB [8].

(5) Direktyvoje 2005/94/EB yra numatytos tam tikros prevencinės priemonės, susijusios su paukščių gripo stebėsena ir ankstyvu jo nustatymu. Galutinė tos direktyvos perkėlimo į valstybių narių teisės aktus data yra 2007 m. liepos 1 d., be to, joje numatyta nuo tos datos panaikinti Direktyvą 92/40/EEB.

[1] OL L 224, 1990 8 18, p. 19. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos sprendimu 2006/965/EB (OL L 397, 2006 12 30, p. 22).
[2] OL L 10, 2006 1 14, p. 16.
[3] OL L 29, 2006 2 2, p. 37.
[4] OL L 167, 1992 6 22, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/104/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 352).
[5] OL L 213, 2002 8 9, p. 38.
[6] OL L 32, 2004 2 5, p. 20. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2004/615/EB (OL L 278, 2004 8 27, p. 59).
[7] OL L 164, 2005 6 24, p. 52. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2005/726/EB (OL L 273, 2005 10 19, p. 21).
[8] OL L 46, 2006 2 16, p. 40.

(6) Direktyvoje 2005/94/EB numatytos paukščių gripo kontrolės priemonės dar yra taikomos H5 ir H7 potipių paukščių gripo virusų sukeltiems MPPG protrūkiams tarp naminių paukščių kontroliuoti. Siekdamos nustatyti galimą šių virusų plitimą paukščių pulkuose, valstybės narės turi įgyvendinti privalomosios stebėsenos programas. Šiomis kontrolės priemonėmis siekiama neleisti, kad H5 ir H7 potipių virusų sukeltas MPPG plačiai išplistų naminių paukščių populiacijoje, ir taip išvengti jo mutavimo į LPPG pavojaus bei galimų niokojamųjų pasekmių.

(7) Direktyvoje 2005/94/EB taip pat numatyta vykdyti ir laukinių paukščių stebėsenos programas siekiant, remiantis reguliariai atnaujinamu pavojaus vertinimu, pagilinti žinias apie laukinių paukščių keliamą pavojų dėl jų užsikrėtimo kuriuo nors paukščių gripo virusu.

(8) Su stebėsena susijusią veiklą svarbu ir toliau stiprinti dėl pastaruoju metu Europoje tarp laukinių paukščių plačiai paplitusio LPPG viruso H5N1 potipio, atsižvelgiant į 2003–2006 m. valstybėse narėse atliktų tyrimų rezultatus ir į mokslinį darbą, kurio neseniai ėmėsi Europos maisto saugos tarnyba (EMST, anglų k. EFSA) [1], bendradarbiaudama su Europos Komisijos Aplinkos generalinio direktorato ORNIS moksline darbo grupe. Šios organizacijos tęs savo darbą, o jo rezultatai gali lemti tolesnį duomenų atnaujinimą.

(9) Įgyvendinant laukinių paukščių priežiūros programas būtina laikytis visų Tarybos direktyvos 79/409/EEB [2] reikalavimų, susijusių su visų Bendrijoje paplitusių laukinių paukščių rūšių apsauga ir išsaugojimu.

(10) 2004 m. balandžio 29 d. Komisijos sprendime 2004/450/EB, nustatančiame standartinius reikalavimus paraiškoms dėl Bendrijos vykdomo gyvūnų ligų likvidavimo, stebėsenos ir kontrolės programų finansavimo [3], yra nustatyti standartiniai reikalavimai paraiškoms dėl Bendrijos vykdomo gyvūnų ligų likvidavimo, stebėsenos ir kontrolės programų finansavimo.

(11) Dabar, kai Sprendime 90/424/EEB yra nustatyta, kad Bendrijos finansinė parama turi būti skirta išlaidoms, kurias valstybės narės patyrė finansuodamos nacionalines tam tikrų gyvūnų ligų, įskaitant paukščių gripą, likvidavimo, kontrolės ir stebėsenos programas, padengti, pagal Sprendimo 90/424/EEB 24 straipsnio 2 dalį valstybės narės Bendrijos finansinei paramai gauti būtinas paukščių gripo stebėsenos programas Komisijai gali pateikti kasmet ne vėliau kaip balandžio 30 d. Sprendimą 2004/450/EB reikėtų iš dalies pakeisti, jame nustačius standartinius reikalavimus paraiškoms dėl Bendrijos vykdomo paukščių gripo stebėsenos programų finansavimo.

(12) Todėl Sprendimą 2004/450/EB reikėtų tinkamai iš dalies pakeisti.

(13) Šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Paukščių gripo stebėsenos programų patvirtinimas

Naminiams ir laukiniams paukščiams skirtos paukščių gripo stebėsenos programos, kurias valstybės narės turi vykdyti pagal Direktyvos 2005/94/EB 4 straipsnio 1 dalį, atitinka šio sprendimo I ir II prieduose pateiktas gaires.

2 straipsnis

Sprendimo 2004/450/EB pakeitimai

Sprendimas 2004/450/EB iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnis papildomas c punktu:

„c) bent jau IV priede pateikta informacija (jei paraiška susijusi su I priedo C dalyje nurodytomis gyvūnų ligomis)“.

2) I priedas papildomas C dalimi:

„C DALIS

1 straipsnio c punkte nurodyta liga

paukščių gripas“.

3) Pridedamas naujas IV priedas, kurio tekstas yra pateiktas šio sprendimo III priede.

[1] Mokslinė nuomonė „Migruojantys paukščiai ir galimas jų vaidmuo platinant labai patogenišką paukščių gripą“ (EMST, 2006 m. gegužės 12 d.) ir jos papildymas (2006 m. gruodžio 11 d.).

[2] OL L 103, 1979 4 25, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/105/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 368).

[3] OL L 155, 2004 4 30, p. 90. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/282/EB (OL L 104, 2006 4 13, p. 40).

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2007 m. balandžio 13 d.

Komisijos vardu
Markos KYPRIANOU
Komisijos narys

I PRIEDAS

Paukščių gripo stebėsenos programų, skirtų naminiams paukščiams, įgyvendinimo valstybėse narėse gairės

A. **Stebėsenos tikslai, bendrieji reikalavimai ir kriterijai**

A.1. *Tikslai*

Serologinės naminiams paukščiams taikomos H5 ir H7 potipių MPPG stebėsenos tikslas:

1. Nustatyti H5 ir H7 potipių MPPG infekcijos subklinikines formas, šitaip papildant ankstyvo nustatymo sistemas ir vėliau išvengiant galimo šių virusų mutavimo į LPPG.

2. Nustatyti konkrečių tikslinių naminių paukščių populiacijų, kurioms kyla ypatingas pavojus dėl ūkininkavimo sistemos arba konkrečių rūšių jautrumo, užsikrėtimą H5 ir H7 potipių MPPG.

3. Padėti įrodyti, kad tam tikra šalis, regionas arba jo dalis oficialiai nėra užkrėsti paukščių gripu ir pagal TEB taisykles gali dalyvauti tarptautinėje prekyboje.

A.2. *Bendrieji reikalavimai ir kriterijai*

1. Mėginiai turi būti paimti ne vėliau kaip programos įgyvendinimo metų gruodžio 31 d. Naminių paukščių mėginių ėmimo laikotarpis turi atitikti kiekvienai naminių paukščių kategorijai nustatytą gamybos laikotarpį.

2. Taupant lėšas, rekomenduojama naudoti kitiems tikslams paimtus mėginius.

3. Mėginiai tiriami valstybių narių nacionalinėse paukščių gripo laboratorijose (NL) arba kitose kompetentingų institucijų patvirtintose laboratorijose NL laboratorijai prižiūrint.

4. Visi rezultatai (tiek serologiniai, tiek virusologiniai) siunčiami tikrinti į Bendrijos etaloninę paukščių gripo laboratoriją (BEL). Būtina užtikrinti gerą informacijos srautą. BEL teikia techninę paramą ir saugo papildomas diagnostikos reagentų atsargas.

5. Laikantis Bendrijos teisės aktų, visi paukščių gripo viruso izoliatai pateikiami BEL, nebent būtų leidžiama taikyti Komisijos sprendimu 2006/437/EB [1] patvirtinto Diagnostikos vadovo V skyriaus (Diferencinė diagnostika) 4 dalyje pateiktą leidžiančią nukrypti nuostatą. H5 ir H7 potipių virusai pateikiami nedelsiant, ir pagal minėtą Diagnostikos vadovą atliekami standartiniai jų charakteristikų tyrimai (nukleotidų sekos ir (arba) IVPI nustatymas).

6. Jei įmanoma, nacionalinės laboratorijos BEL pateikia teigiamus H5 arba H7 serumus, paimtus iš *Anseriformes*, siekiant sudaryti saugyklą ir palengvinti tolesnius tyrimus.

B. **Naminiams paukščiams taikoma paukščių gripo stebėsena**

1. Visi teigiami duomenys retrospektyviai ištiriami ūkyje, ir šio tyrimo išvados perduodamos Komisijai bei BEL.

2. Medžiaga BEL siunčiama kartu su specialiais protokolais, o BEL pateikia ataskaitos lenteles, kuriose surašomi priežiūros duomenys. Šiose lentelėse nurodomi taikyti laboratorinio tyrimo metodai. Lentelės naudojamos tam, kad rezultatai būtų pateikti viename dokumente.

[1] OL L 237, 2006 8 31, p. 1.

3. Kraujo mėginiai serologiniams tyrimams imami iš visų rūšių naminių paukščių, įskaitant laisvai laikomus paukščius, kiekviename ūkyje ne mažiau kaip iš 5–10 paukščių (išskyrus antis, žąsis ir putpeles), ir iš skirtingų paukštidžių, jei ūkyje yra daugiau kaip viena paukštidė. Kai yra kelios paukštidės, kiekviename ūkyje imamų mėginių skaičių reikėtų atitinkamai padidinti. Rekomenduojama iš kiekvienos paukštidės paimti ne mažiau kaip po 5 paukščių mėginius.

4. Mėginiai imami visoje valstybės narės teritorijoje, kad juos būtų galima laikyti būdingais visai valstybei narei, atsižvelgiant į:

a) ūkių, kuriuose imami mėginiai (išskyrus ančių, žąsų ir kalakutų mėginius), skaičių; nustatomas toks skaičius, kuris užtikrintų, kad bus nustatytas bent vienas užsikrėtęs ūkis, jei ligos paplitimas užkrėstuose ūkiuose sudaro ne mažiau kaip 5 %, esant 95 % pasikliautinajam intervalui (žr. 1 lentelę); ir

b) kiekviename ūkyje paimtų paukščių mėginių skaičių, kuris nustatomas užtikrinant 95 % nustatymo tikimybę nustatant bent vieną užkrėstą paukštį, jei seropozityvių paukščių paplitimas sudaro > 30 %.

5. Sudarant mėginių ėmimo planą ne tik yra remiamasi pavojaus vertinimu ir konkrečia atitinkamos valstybės narės padėtimi, bet ir atsižvelgiama į:

a) auginimo būdus ir jiems būdingus rizikos veiksnius, pvz., laisvą laikymą, laikymą lauke, kieme prie namų laikomus pulkus ir kitus veiksnius, pvz., įvairų amžių, paviršinio vandens naudojimą, santykinai ilgesnę gyvenimo trukmę, daugiau kaip vienos rūšies paukščių laikymą ūkyje ar kitus susijusius veiksnius;

b) kalakutų, ančių ir žąsų ūkių, kuriuose turi būti imami mėginiai, skaičius nustatomas siekiant užtikrinti, kad būtų nustatytas bent vienas užkrėstas ūkis, jei ligos paplitimas užkrėstuose ūkiuose sudaro ne mažiau kaip 5 %, esant 99 % pasikliautinajam intervalui (žr. 2 lentelę);

c) jei valstybėje narėje yra daug ūkių, auginančių medžiojamuosius paukščius, *Ratitae* genties paukščius ir putpeles, jie įtraukiami į programą. Imami tik suaugusių veislinių putpelių (arba dedeklių) mėginiai;

d) mėginių ėmimo laikotarpis turi sutapti su auginimo sezonu. Tačiau atitinkamais atvejais mėginių ėmimas gali būti derinamas su kitais vietos lygiu nustatytais laikotarpiais, per kuriuos kitų naminių paukščių buvimas ūkyje gali kelti didesnį ligos atsiradimo pavojų;

e) jei yra daug kieme prie namų laikomų paukščių pulkų, galėtų būti vykdoma ir jų stebėsena;

f) valstybės narės, privalančios imti mėginius Niukaslio ligai diagnozuoti, kad išsaugotų savo, kaip valstybių, kuriose pagal Komisijos sprendimą 94/327/EB [1] neatliekama vakcinacija nuo Niukaslio ligos, statusą, šiuos veislinių pulkų mėginius gali panaudoti H5 ir (arba) H7 potipių antikūnams stebėti.

1 lentelė

Ūkių, kuriuose turi būti imami kiekvienos kategorijos paukščių (išskyrus kalakutų, ančių ir žąsų ūkius) mėginiai, skaičius

Ūkių skaičius pagal naminių paukščių kategorijas pagal valstybes nares	Ūkių, kuriuose turi būti imami mėginiai, skaičius
Iki 34	Visi
35–50	35
51–80	42
81–250	53
> 250	60

[1] OL L 146, 1994 6 11, p. 17.

2 lentelė

Kalakutų, ančių ir žąsų ūkių, kuriuose turi būti imami mėginiai, skaičius

Ūkių skaičius pagal valstybes nares	Ūkių, kuriuose turi būti imami mėginiai, skaičius
Iki 46	Visi
47–60	47
61–100	59
101–350	80
> 350	90

C. **Apecialieji reikalavimai, taikytini nustatant ančių, žąsų ir putpelių užsikrėtimą H5 ir (arba) H7 potipių paukščių gripu**

1. Kraujo mėginiai serologiniam tyrimui atlikti pirmiausia turi būti imami iš lauke laikomų paukščių.

2. Serologiniam tyrimui iš kiekvieno ūkio paimama 40–50 kraujo mėginių.

3. Jei komercinės paskirties paukščių pulkų nėra, galėtų būti atliekama kieme prie namų laikomų paukščių pulkų stebėsena.

D. **Laboratorinis tyrimas**

1. Laboratoriniai tyrimai atliekami pagal Paukščių gripo diagnostikos vadovą (Sprendimas 2006/437/EB), nustatantį paukščių gripo patvirtinimo ir diferencinės diagnostikos procedūras (įskaitant ančių ir žąsų serumo tyrimą taikant hemagliutinacijos slopinimo (HS) testą).

2. Tačiau, jeigu numatoma atlikti laboratorinius tyrimus, kurie nenustatyti Paukščių gripo diagnostikos vadove ir neaprašyti TEB Sausumos gyvūnų vadove, valstybės narės, pateikdamos Komisijai tvirtinti savo programą, turi pateikti BEL būtinus tinkamumo patvirtinimo duomenis.

3. Visus teigiamus serologinių tyrimų rezultatus patvirtina nacionalinės paukščių gripo laboratorijos, taikydamos hemagliutinacijos slopinimo testą ir naudodamos Bendrijos etaloninės paukščių gripo laboratorijos pateiktus paskirtus viruso štamus:

H5 a) pirminis stručių tyrimas/Danija/72420/96 (H5N2);

b) tiriami visi teigiami ančių mėginiai/Danija/64650/03 (H5N7), siekiant pašalinti N2 kryžmiškai reaguojantį antikūną;

H7 a) pirminis kalakutų tyrimas/Anglija/647/77 (H7N7);

b) tiriami visi teigiami afrikietiškojo varnėno mėginiai/983/79 (H7N1), siekiant pašalinti N7 kryžmiškai reaguojantį antikūną.

II PRIEDAS

Paukščių gripo stebėsenos programų, skirtų laukiniams paukščiams, įgyvendinimo valstybėse narėse gairės

A. **Stebėsenos tikslai, bendrieji reikalavimai ir kriterijai**

A1. *Tikslai*

Virusologinės laukiniams paukščiams taikomos paukščių gripo stebėsenos tikslas – nustatyti naminių paukščių užsikrėtimo PG (MPPG ir LPPG) virusais pavojų:

— užtikrinant ankstyvą LPPG H5N1 aptikimą, tuo tikslu tiriant dažnesnius laukinių paukščių sergamumo ir mirtingumo atvejus, ypač pasirinktų „didesnį pavojų keliančių“ rūšių;

— nustačius, kad laukiniai paukščiai yra užsikrėtę LPPG H5N1, gyvų ir nugaišusių laukinių paukščių priežiūra sustiprinama siekiant nustatyti, ar kitų rūšių laukiniai paukščiai gali būti besimptomiai ligos nešiotojai arba nešiotojai (žr. šio priedo E dalį);

— toliau vykdant įvairių rūšių laisvėje gyvenančių migruojančių paukščių „pradinę“ priežiūrą, kuri yra nuolatinės MPPG virusų stebėsenos dalis. Pagrindiniai paukščiai, kurių mėginius būtina paimti vertinimui, ar jie nėra H5 ir H7 potipių MPPG virusų platintojai (kartu visada, jei tik yra, nustatomas H5N1 ir kitų potipių LPPG), yra *Asnseriformes* (vandens paukščiai) ir *Charadriiformes* (sėjikiniai). Ypač tikrintinos didesnį pavojų keliančios rūšys.

A2. *Bendrieji reikalavimai ir kriterijai*

1. Mėginiai turi būti paimti ne vėliau kaip programos įgyvendinimo metų gruodžio 31 d.

2. Mėginiai tiriami valstybių narių nacionalinėse paukščių gripo laboratorijose (NL) arba kitose kompetentingų institucijų patvirtintose laboratorijose NL laboratorijai prižiūrint.

3. Visi rezultatai siunčiami tikrinti į Bendrijos etaloninę paukščių gripo laboratoriją (BEL). Būtina užtikrinti gerą informacijos srautą. BEL teikia techninę paramą ir saugo papildomas diagnostikos reagentų atsargas.

4. Laikantis Bendrijos teisės aktų, visi laukiniams paukščiams nustatyto paukščių gripo viruso izoliatai pateikiami BEL, nebent būtų leidžiama taikyti Sprendimu 2006/437/EB patvirtinto Diagnostikos vadovo V skyriaus (Diferencinė diagnostika) 4 dalyje pateiktą leidžiančią nukrypti nuostatą. H5 ir H7 potipių virusai pateikiami nedelsiant ir pagal minėtą Diagnostikos vadovą atliekami standartiniai jų charakteristikų tyrimai (nukleotidų sekos ir (arba) IVPI nustatymas).

B. **Laukiniams paukščiams taikoma paukščių gripo stebėsena**

Planas ir įgyvendinimas

Planuojant stebėseną, teikiant pagalbą rūšims nustatyti ir tobulinant mėginių ėmimą turi būti užtikrintas glaudus epidemiologų, ornitologų ir už gamtos išsaugojimą atsakingos kompetentingos institucijos bendradarbiavimas. Stebėsenos planavimas turėtų būti derinamas su nacionaline padėtimi, susijusia su rūšių, kurių mėginiai turi būti imami, atrinkimu pagal rūšių vyravimą ir paukščių populiacijos dydį. Mėginiai turi būti imami atsižvelgiant į migracijos sezoniškumą, kuris įvairiose valstybėse narėse gali būti skirtingas. Atsižvelgiama ir į įvairių paukščių rūšių elgesį, susijusį su migracijos keliais, pagrindinėmis buveinėmis, polinkį migracijos metu sueiti į būrį su kitais paukščiais bei maišymosi laipsnį ir ankstesnės, 2003–2006 metais vykdytos stebėsenos rezultatus. Be to, laukiniams paukščiams taikomos paukščių gripo stebėsenos darbo grupė, kuri nedelsdama nagrinėja gautus naujus duomenis, nuolat teiks apžvalgas ir reaguos į juos.

H5N1 potipio LPPG atveju į visus minėtus veiksnius atsižvelgiama dėl galimo protrūkio vietose esančių užsikrėtusių paukščių ir laukinių paukščių poveikio laukiniams paukščiams ir dėl galimo laukinių paukščių bei įvairių valstybių narių paukštininkystės ūkiuose laikomų naminių paukščių kontakto.

Šioms galimybėms įvertinti EMST nuomonėje ([1]) pateiktos sprendimų priėmimo schemos ir lentelės parengtos kartu su Europos Komisijos Aplinkosaugos generaliniu direktoratu gali būti veiksminga priemone valstybių narių vietos rizikos vertinimams suderinti su besikeičiančia padėtimi, valstybėms narėms glaudžiai bendradarbiaujant ir keičiantis nuomonėmis.

Skatinamas ryšys su paukščių išsaugojimo ir (arba) stebėjimo institucijomis bei žiedavimo centrais. Mėginiai prireikus imami prižiūrint šių grupių ir (arba) stočių darbuotojams, medžiotojams ir kitiems patirties ornitologijos srityje turintiems asmenims.

1. Sergančių ir nugaišusių laukinių paukščių p a s y v i s t e b ė s e n a taikoma:

   a) vietovėse, kuriose didesnis laukinių paukščių sergamumas ir mirtingumas;

   b) vietovėse, esančiose netoli jūrų, ežerų ir vandens kelių, kur buvo rasta nugaišusių paukščių, ypač esančiose arti naminių paukščių ūkių;

   c) paukščiams, priskiriamiems D dalyje išvardytoms didesnį pavojų keliančioms rūšims, ir kitiems netoliese gyvenantiems laukiniams paukščiams.

2. Be to, gyvų ir nugaišusių laukinių paukščių tyrimai vietovėse, kuriose buvo nustatyti užsikrėtimo H5N1 atvejai, labiausiai taikomi:

   a) laukiniams arba naminiams paukščiams, siekiant nustatyti besimptomius nešiotojus;

   b) vietovėse, epidemiologiniu atžvilgiu susijusiose su šiais atvejais;

   c) paukščius, galinčius artimai kontaktuoti su naminių paukščių ūkiais (apsaugos zona, priežiūros zona ir B teritorija) ir atlikti nešiotojų funkcijas, pirmiausia tuos, kurie išvardyti E dalyje.

3. Gyvų ir kliniškai sveikų ir (arba) kliniškai nesveikų, sužeistų arba sumedžiotų paukščių a k t y v i s t e b ė s e n a ([2]) taikoma:

   a) migruojantiems paukščiams, kuriems taikomi *Anseriformes* (vandens paukščiams) ir *Charadriiformes* (sėjikiniai) skirti nurodymai;

   b) nurodytoms vietovėms, kuriose yra didelis įvairių rūšių migruojančių paukščių susitelkimas ir susimaišymas, ypač kai šios vietovės yra netoli naminių paukščių ūkių;

   c) didesnį pavojų keliančių paukščių atrankai ([3]).

Mėginių ėmimo procedūros

1. Burnos ir ryklės bei kloakos tepinėliai virusologiniams tyrimams imami iš akivaizdžiai sveikų laisvėje gyvenančių paukščių. Jei dėl kokių nors priežasčių praktiškai neįmanoma iš gyvų paukščių paimti kloakos tepinėlių, tai galima pakeisti rūpestingai surinktais šviežių fekalijų mėginiais. Tačiau jeigu tose vietose dažnai lankosi įvairių rūšių paukščiai, būtina užtikrinti atsekamumą.

([1]) Mokslinė nuomonė „Migruojantys paukščiai ir galimas jų vaidmuo platinant labai patogenišką paukščių gripą“ (EMST, 2006 m. gegužės 12 d.).
([2]) Medžioklė laikantis Tarybos direktyvos 79/409/EEB dėl laukinių paukščių apsaugos (dėl visų natūraliai paplitusių laukinių paukščių apsaugos ir išsaugojimo) reikalavimų.
([3]) Nurodys Europos Komisijos Aplinkos generalinis direktoratas.

2. Virusui išskirti ir molekulėms nustatyti (PGR) imami laukinių paukščių, kurie rasti negaišę arba nušauti, kloakos ir trachėjos (burnos ir ryklės) tepinėlių ir (arba) audinių (būtent smegenų, širdies, plaučių, trachėjos, inkstų ir žarnų) mėginiai.

3. Ypač rūpestingai mėginius reikia saugoti ir vežti. Tepinėliai turi būti nedelsiant atšaldyti ant ledo arba naudojant užšaldyto gelio paketėlius ir kuo skubiau pateikti laboratorijai. Mėginiai užšaldomi tik tada, kai tai iš tikrųjų būtina. Jei yra galimybė, tepinėlius būtina laikyti antibiotinėje arba specialiai virusams vežti skirtoje terpėje, juos visiškai panardinus. Mėginiai turi būti ir panardinti į vežimui skirtą terpę, ir atvėsinti, o ne arba panardinti, arba atvėsinti. Kai tokios terpės nėra, tepinėlius būtina grąžinti į jų apvalkalą ir pateikti sausus. Jei garantija skubiai, t. y. per 48 valandas, nuvežti į laboratoriją (vežimui skirtoje terpėje, esant 4 °C temperatūrai) nesuteikiama, mėginiai nedelsiant užšaldomi, saugomi, o paskui vežami sausame lede. Saugomus ir vežamus mėginius gali veikti įvairūs veiksniai, todėl pasirinktas būdas turi atitikti tikslą.

4. Mėginiai imami taikant procedūras, nustatytas Paukščių gripo diagnostikos vadove (Sprendimas 2006/437/EB), nustatančiame paukščių gripo patvirtinimo ir diferencinės diagnostikos procedūras.

C. **Laboratorinis tyrimas**

1. Laboratoriniai tyrimai atliekami pagal Paukščių gripo diagnostikos vadovą (Sprendimas 2006/437/EB), nustatantį paukščių gripo patvirtinimo ir diferencinės diagnostikos procedūras.

2. Tačiau jeigu numatoma atlikti laboratorinius tyrimus, kurie nenustatyti Paukščių gripo diagnostikos vadove ir neaprašyti TEB Sausumos gyvūnų vadove, valstybės narės, pateikdamos Komisijai tvirtinti savo programą, turi pateikti BEL būtinus tinkamumo patvirtinimo duomenis.

3. Visi mėginiai, paimti vykdant laukiniams paukščiams taikomą paukščių gripo stebėseną, kuo skubiau ištiriami taikant, jei įmanoma, molekulinius metodus ir laikantis Diagnostikos vadovo (Sprendimas 2006/437/EB). Šie tyrimai gali būti atliekami tik tose laboratorijose, kuriose gali būti užtikrinta kokybė ir kuriose taikomi Bendrijos etaloninės paukščių gripo laboratorijos pripažinti metodai. Be to, metodų, taikytų atliekant paskutinį nacionalinių laboratorijų lyginamąjį žiedinį (tarplaboratorinį) tyrimą, rezultatai turi būti priimtini. Rekomenduojama pirminį patikrinimą atlikti taikant polimerazės grandininės reakcijos (PGR) M geną ir greitą teigiamų H5 mėginių tyrimą (bet per dvi savaites) ir, jei rezultatas teigiamas, turi būti kuo skubiau atlikta skilimo vietos analizė, siekiant nustatyti ar esama labai patogeniško paukščių gripo (LPPG), ar mažai patogeniško paukščių gripo (MPPG). Jei patvirtinamas H5 potipio LPPG, turi būti skubiai atliekama tolesnė analizė N tipui nustatyti (net ir tai gali tik suteikti įrodymą atmesti N1).

4. Laboratorijoje sujungti ne daugiau kaip penkis mėginius, toje pačioje vietoje ir tuo pačiu metu paimtus iš tos pačios rūšies paukščių, leidžiama tik tada, kai užtikrinama, kad, gavus teigiamą rezultatą, bus identifikuotas ir iš naujo ištirtas kiekvienas atskiras mėginys.

5. Serologinė stebėsena netaikoma tiriant paukščių gripą tarp laukinių paukščių, nes serologiniais metodais neįmanoma atskirti DP ir MP štamų, o duomenys apie antikūnus neleidžia daryti išvados apie tikėtiną vietą, kurioje laukiniai paukščiai galėjo užsikrėsti. Tačiau serologinė stebėsena gali būti svarbi, kai norima ištirti, kokie vietiniai arba migruojantys paukščiai daugiausia užsikrečia (užsikrėtė) H5 ir (arba) H7 potipių virusais (arba kuriems paukščiams jis būdingas). Tokia analizė atliekama tik specialiose laboratorijose, naudojančiose kruopščiai atrinktus antigenus, siekiant garantuotai nustatyti hemagliutininui būdingus antikūnus (t. y. atmesti interferencijos dėl N specifinių antikūnų galimybę).

D. **Laukinių paukščių rūšių, keliančių didesnį paukščių gripo pavojų, sąrašas** (*)

Bendrinis pavadinimas	Mokslinis pavadinimas
Mažoji gulbė	*Cygnus columbianus*
Gulbė giesmininkė	*Cygnus cygnus*
Gulbė nebylė	*Cygnus olor*
Žąsys	
Trumpasnapė žąsis	*Anser brachyrhynchus*
Želmeninė žąsis	*Anser fabalis*
Baltakaktė žąsis (europinė rasė)	*Anser albifrons albifrons*
Mažoji žąsis	*Anser erythropus*
Pilkoji žąsis	*Anser anser*
Baltaskruostė berniklė	*Branta leucopsis*
Paprastoji berniklė	*Branta bernicla*
Rudakaklė berniklė	*Branta ruficollis*
Kanadinė berniklė	*Branta canadensis*
Antys	
Cyplė	*Anas penelope*
Rudagalvė kryklė	*Anas crecca*
Didžioji antis	*Anas platyrhynchos*
Smailiauodegė antis	*Anas acuta*
Dryžgalvė kryklė	*Anas querquedula*
Šaukštasnapė antis	*Anas clypeata*
Marmurinė kryklė	*Marmaronetta angustirostris*
Šalminė antis	*Netta rufina*
Rudagalvė antis	*Aythya ferina*
Kuoduotoji antis	*Aythya fuligula*
Pelkių paukščiai	
Pempė	*Vanellus vanellus*
Dirvinis sėjikas	*Pluvialis apricaria*
Paprastasis griciukas	*Limosa limosa*
Gaidukas	*Philomachus pugnax*
Kirai	
Rudagalvis kiras	*Larus ridibundus*
Paprastasis kiras	*Larus canus*

(*) Šis sąrašas nėra galutinis, jis tik skirtas nustatyti migruojančioms rūšims, kurios gali kelti didelį paukščių gripo patekimo į Bendriją pavojų dėl jų migravimo ypatumų, įskaitant vietoves, kuriose pasitaikė laukinių arba naminių paukščių užsikrėtimo H5N1 potipio LPPG atvejų. Sąrašas sudarytas atsižvelgiant į EMST Gyvūnų sveikatos ir gerovės grupės 2006 m. gegužės 12 d. priimtą mokslinę nuomonę „Migruojantys paukščiai ir galimas jų vaidmuo platinant labai patogeniską paukščių gripą“ ir į ORNIS komiteto bei Europos Komisijos Aplinkos generalinio direktorato rangovų atliktą darbą. Tačiau šis sąrašas galėtų būti atnaujintas gavus tolesnių mokslinių tyrimų rezultatus ir pagrįstas pavojaus vertinimu, kurį nacionalinės institucijos atliko atsižvelgdamos į konkrečią ornitologinę savo šalies padėtį.

E. **Paukščių, gyvenančių greta naminių paukščių, sąrašas** (**)

Bendrinis pavadinimas	*Mokslinis pavadinimas*	Kontakto su naminiais paukščiais tikimybė
1 grupė. Rūšys, artimai susijusios su naminių paukščių auginimu Europoje		
Naminė pilkoji žąsis	*Anser anser domesticus*	Didelė
Didžioji antis	*Anas platyrhynchos*	Didelė
Muskusinė antis	*Cairina moschata*	Didelė
Uolinis karvelis	*Columba livia*	Didelė
Naminis žvirblis	*Passer domesticus*	Didelė
2 grupė. Rūšys, galinčios būti kartu su naminiais paukščiais Šiaurės Europoje dirbamoje žemėje		
Dirvinis sėjikas	*Pluvialis apricaria*	Maža
Pempė	*Vanellus vanellus*	Vidutinė
Rudagalvis kiras	*Larus ridibundus*	Didelė
Paprastasis kiras	*Larus canus*	Didelė
Sidabrinis kiras	*Larus argentatus*	Maža
Keršulis	*Columba palumbus*	Didelė
Pietinis purplelis	*Streptopelia decaocto*	Didelė
Fazanas	*Phasianus colchicus*	Didelė
Vieversiai	*Alauda & Galerida spp*	Maža
Kalviukai		Maža
Kielės		Vidutinė
Smilginis strazdas	*Turdus pilaris*	Vidutinė
Baltabruvis strazdas	*Turdus iliacus*	Vidutinė
Šarka	*Pica pica*	Didelė
Kuosa	*Corvus monedula*	Didelė
Kovas	*Corvus frugilegus*	Vidutinė
Varna	*Corvus corone*	Vidutinė
Kranklys	*Corvus corax*	Maža
Paprastasis varnėnas	*Sturnus vulgaris*	Didelė
Vienaspalvis varnėnas	*Sturnus unicolor*	Didelė
Naminis žvirblis	*Passer domesticus*	Didelė
Karklažvirblis	*Passer montanus*	Didelė
Kikiliai		Vidutinė
Startos	*Miliaria, Emberiza spp*	Vidutinė

Bendrinis pavadinimas	*Mokslinis pavadinimas*	Kontakto su naminiais paukščiais tikimybė
3 grupė. Rūšys, gyvenančios Šiaurės Europos pelkėse, kuriomis naudojasi ir prijaukinti vandens paukščiai		
Baltieji garniai	*Egretta spp.*	Maža
Garniai	*Ardea* ir kt. rūšys	Vidutinė
Didysis kormoranas	*Phalacrocorax carbo*	Vidutinė
Gandrai	*Ciconia* spp.	Maža
Gulbė nebylė	*Cygnus olor*	Vidutinė
Pilkoji žąsis	*Anser anser*	Vidutinė
Kanadinė berniklė	*Branta canadensis*	Maža
Antys	*Anas & Aythya* spp.	Maža
Didžioji antis	*Anas platyrhynchos*	Didelė
Laukys	*Fulica atra*	Vidutinė
Nendrinė vištelė	*Gallinula chloropus*	Vidutinė

(**) Šis sąrašas nėra išsamus, jame tik nurodytos Europoje nuolat gyvenančių arba nemigruojančių paukščių, gyvenančių greta naminių paukščių, rūšys, (ypač Šiaurės vakarų Europoje), turinčios teorinę galimybę nešioti H5N1 potipio LPPG virusą, kuriuo užsikrėtė nuo užsikrėtusių, greičiausiai besimptomių, laukinių paukščių (nešiotojų). Sąrašas sudarytas atsižvelgiant į EMST Gyvūnų sveikatos ir gerovės grupės 2006 m. gegužės 12 d. priimtą mokslinę nuomonę „Migruojantys paukščiai ir galimas jų vaidmuo platinant labai patogenišką paukščių gripą“ ir į ORNIS komiteto bei Europos Komisijos Aplinkos generalinio direktorato (DG ENV) rangovų atliktą darbą. Tačiau šis sąrašas galėtų būti atnaujintas ir išplėstas gavus tolesnių mokslinių tyrimų rezultatus. Visų pirma DG ENV pavedė *Wetland international* ir EURING, kad patikslintų, atnaujintų ir išplėstų preliminarią didesnį pavojų keliančių rūšių ir vietovių analizę 2006 m. Europoje įvykus H5N1 protrūkiams, ir nustatytų kitas didesnį pavojų keliančias paukščių rūšis, galinčias atlikti nešiotojų funkcijas, t. y. perduoti laukinių paukščių užkratą naminiams paukščiams ir (arba) žmonėms, gyvenantiems įvairiose Europos dalyse. Rezultatai turėtų būti gauti iki 2007 m. birželio mėn. pabaigos.
(http://ec.europa.eu/environment/nature/nature_conservation/focus_wild_birds/avian_influenza/pdf/avian_influenza_report.pdf).
Šiuo adresu turėtų būti pateiktas daug patikimesnis preliminarus didesnį pavojų keliančių rūšių sąrašas, informacija apie kontakto su naminiais paukščiais ES pavojų ir nuodugnesni metodai.

III PRIEDAS

„IV PRIEDAS

Standartiniai Bendrijos bendrai finansuojamų paukščių gripo stebėsenos programų pateikimo reikalavimai

1. **Programos identifikavimas**

Valstybė narė:

Liga:

Įgyvendinimo metai:

Šio dokumento nuorodos:

Kontaktai (pavardė arba pavadinimas, telefonas, faksas, el. paštas):

Išsiuntimo Komisijai diena:

2. **Naminių paukščių stebėsenos programos aprašas**

2.1. *Tikslai, bendrieji reikalavimai ir kriterijai*

2.2. *Planas ir įgyvendinimas*

2.2.1 lentelė

Naminių paukščių ūkiai [a] **(išskyrus ančių ir žąsų ūkius), kuriuose būtina imti mėginius**

Serologinis tyrimas, pagal Komisijos sprendimo 2007/268/EB I priedo B punktą atliekamas broilerių (tik kai yra pavojus)/mėsinių kalakutų/veislinių viščiukų/veislinių kalakutų/dedeklių vištų/laisvai laikomų dedeklių vištų/*Ratitae* genties paukščių/ūkiuose auginamų medžiojamųjų paukščių (fazanų, kurapkų, putpelių ir kt.)/„kieme prie namų laikomų paukščių pulkų“/kitų (kas nereikalinga, išbraukite)

KIEKVIENAI NAMINIŲ PAUKŠČIŲ KATEGORIJAI NAUDOJAMA ATSKIRA FORMA

NUTS (2) kodas [b]	Bendras ūkių skaičius [c]	Bendras ūkių, kuriuose turi būti imami mėginiai, skaičius	Kiekviename ūkyje imamų mėginių skaičius	Bendras pagal kiekvieną metodą atliktinų tyrimų skaičius	Laboratorinio tyrimo metodai
Iš viso					

[a] Ūkis – tai bandos, pulkai arba įmonės.
[b] Taikomas vietovei, kurioje yra kilmės ūkis. Jei NUTS 2 kodas negali būti taikomas, reikalaujama nurodyti koordinates (ilguma ir platuma).
[c] Bendras vienos kategorijos paukščių ūkių skaičius atitinkamame NUTS 2 regione.

2.2.2 lentelė

Ančių ir žąsų ūkiai, kuriuose turi būti imami mėginiai (a) pagal Sprendimo 2007/268/EB I priedo C punktą

Serologinis tyrimas

NUTS (2) kodas (b)	Bendras ančių ir žąsų ūkių skaičius	Bendras ančių ir žąsų ūkių, kuriuose turi būti imami mėginiai, skaičius	Kiekviename ūkyje imamų mėginių skaičius	Bendras pagal kiekvieną metodą atliktinų tyrimų skaičius	Laboratorinio tyrimo metodai
Iš viso					

(a) Ūkis – tai bandos, pulkai arba įmonės.
(b) Taikomas vietovei, kurioje yra kilmės ūkis. Jei NUTS 2 kodas negali būti taikomas, reikalaujama nurodyti koordinates (ilguma ir platuma).

2.3. *Laboratoriniai tyrimai: taikomų laboratorinių tyrimų aprašymas*

3. **Laukinių paukščių stebėsenos programos aprašymas**

3.1. *Tikslai, bendrieji reikalavimai ir kriterijai*

3.2. *Planas ir įgyvendinimas*

3.2.1 lentelė

Laukiniai paukščiai – tyrimas pagal Sprendimo 2007/268/EB II priede pateiktą paukščių gripo stebėsenos programą, skirtą laukiniams paukščiams

NUTS (2) kodas (a)	Laukiniai paukščiai, kurių mėginiai turi būti imami (b)	Bendras mėginių, imtinų aktyviai priežiūrai, skaičius	Bendras mėginių, imtinų pasyviai priežiūrai, skaičius
Iš viso			

(a) Taikomas paukščių ir (arba) mėginių surinkimo vietai. Jei NUTS 2 kodas negali būti taikomas, reikalaujama nurodyti koordinates (ilguma ir platuma).
(b) Bendras laukinių paukščių, kurių mėginius planuojama imti pagal aktyvios ir pasyvios stebėsenos programą, aprašas.

3.3. *Laboratoriniai tyrimai: taikomų laboratorinių tyrimų aprašymas*

4. **Epidemiologinės padėties, susijusios su ligos paplitimu tarp naminių paukščių per paskutinius penkerius metus, aprašymas**

4.1. *Priemonės, įtrauktos į naminių paukščių stebėsenos programą*

4.1.1. Centrinės institucijos, kuriai pavesta prižiūrėti ir koordinuoti už programos įgyvendinimą atsakingus departamentus, paskyrimas

4.1.2. Galiojanti ūkių registravimo sistema

4.1.3. Vakcinavimo duomenys

5. **Epidemiologinės padėties, susijusios su ligos paplitimu tarp laukinių paukščių per paskutinius penkerius metus, aprašymas**

5.1. *Priemonės, įtrauktos į laukinių paukščių stebėsenos programą*

5.1.1. Centrinės institucijos, kuriai pavesta prižiūrėti ir koordinuoti už programos įgyvendinimą atsakingus departamentus, paskyrimas

5.1.2. Geografinių ir administracinių rajonų, kuriuose turi būti įgyvendinama programa, aprašymas ir ribų nustatymas

5.1.3. Vietinių ir (arba) migruojančių laukinės gyvūnijos populiacijų vertinimas

6. **Taikomos pranešimo apie ligą priemonės**

7. **Išlaidos**

7.1. *Išsami išlaidų analizė:*

7.1.1. Naminiai paukščiai

7.1.2. Laukiniai paukščiai

7.2. *Išlaidų suvestinė*

7.2.1. Naminių paukščių stebėsena

Priemonės, atitinkančios naminių paukščių stebėsenos bendro finansavimo reikalavimus			
Laboratorinės analizės metodai	Tyrimų, atliktinų pagal kiekvieną metodą, skaičius	Vienetinė tyrimų kaina (pagal kiekvieną metodą)	Bendros išlaidos
Pirminis serologinis patikrinimas (a)			
H5 ir (arba) H7 hemagliutinacijos slopinimo tyrimas (HS) (b)			
Viruso išskyrimo tyrimas			
PGR tyrimas			
Kitos finansuotinos priemonės	Nurodykite veiklos rūšis		
Mėginių ėmimas			
Kitos			
Iš viso			

(a) Nurodykite taikytiną laboratorinį tyrimą.
(b) Nurodykite H5 ir H7 tipo virusų tyrimų skaičių.

7.2.2. Laukinių paukščių stebėsena

Priemonės, atitinkančios laukinių paukščių stebėsenos bendro finansavimo reikalavimus			
Laboratorinės analizės metodai	Tyrimų, atliktinų pagal kiekvieną metodą, skaičius	Vienetinė tyrimų kaina (pagal kiekvieną metodą)	Bendros išlaidos
Pirminis serologinis patikrinimas			
H5 ir (arba) H7 hemagliutinacijos slopinimo tyrimas (HS)			
Viruso išskyrimo tyrimas			
PGR tyrimas			
Kitos finansuotinos priemonės	Nurodykite veiklos rūšis		
Mėginių ėmimas			
Kitos			
Iš viso			

“